

Załącznik do Uchwały Nr XXXI/201/21
Rady Gminy w Pawłowiczkach z dnia 28 grudnia 2021 r.
w sprawie Gminnego Programu
Pomocy Rodziny na lata 2022-2024

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
GMINY PAWŁOWICZKI
NA LATA 2022-2024**

PAWŁOWICZKI 2021

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	str.3
1. Zakres Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024	str.3
2. Realizatorzy Programu	str. 4
3. Adresaci Programu	str. 4
DIAGNOZA SPOŁECZNA	str. 5
ANALIZA SWOT	str. 8
CELE I ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY	str. 9
MONITORING PROGRAMU	str. 11
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	str. 11

WPROWADZENIE

Zgodnie z założeniami ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wszystkie ujęte w niej działania są: *„Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności. Dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu i wychowaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.”*

Rodzina jest pierwszym i zarazem naturalnym środowiskiem dziecka, ma na nie największy wpływ w każdej sferze życia. To rodzina przekazuje dziecku swój system wartości i tradycje-ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Prawidłowo funkcjonująca rodzina stanowi dla swoich członków, przede wszystkim dla dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Gdy w rodzinie pojawia się kryzys, dochodzi do zaburzenia jej podstawowej roli, jaką jest wychowanie dziecka. By przywrócić rodzinie możliwość wypełniania jej podstawowych ról należy podjąć interdyscyplinarną współpracę, wykorzystując zaangażowanie przedstawicieli różnych środowisk a zwłaszcza zaangażowanie samych członków rodziny.

Ważnym jest zatem utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin ukierunkowanych na wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo- wychowawczych oraz zapewnienie bezpieczeństwa dziecka i rodziny. W tym celu, zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, opracowano Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024. Przyjęcie tego Programu należy do zadań własnych gminy. Głównym założeniem jest stworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych.

1. Zakres Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022- 2024

Zadania przyjęte do realizacji w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 są spójne z kierunkami działań określonych w następujących aktach pranych:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Pawłowiczki na lata 2021- 2026
- Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2025
- Wojewódzka Strategia w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2016-2025.

Obecny Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 stanowi kontynuację wybranych celów i zadań wskazanych do realizacji w programach realizowanych przez Gminę w poprzednich latach (2016- 2018 i 2019-2021).

Celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 jest zapobieganie negatywnym zjawiskom dotyczącym rodziny. Działając zgodnie z zasadą „lepiej zapobiegać niż leczyć” należy promować działania profilaktyczne, które są ukierunkowane na wsparcie rodzin niewydolnych wychowawczo. Wskazane propozycje zawierają przede wszystkim działania profilaktyczne i

wspierające. By zrealizować zaplanowane działania konieczna jest ścisła, systematyczna współpraca wszystkich instytucji. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznych, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dzieci.

2. Realizatorzy Programu

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pawłowiczkach. W celu zwiększenia skuteczności w osiągnięciu zakładanych celów zawartych w Programie w realizacji zadań zaangażowane będą instytucje działające na rzecz rodziny i dzieci:

- Urząd Gminy w Pawłowiczkach,
- placówki oświatowe z terenu gminy Pawłowiczki,
- specjalista z Gminnego Punktu Konsultacyjnego,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Pawłowiczkach,
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pawłowiczkach,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Pawłowiczkach.

Realizatorzy programu powinni przy realizacji działań wynikających z Programu współpracować z jednostkami i organizacjami takimi jak:

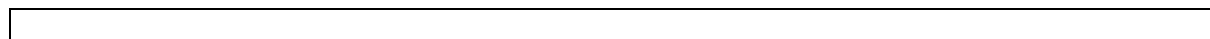
- Powiatowe Centrum Pomocy rodzinie w Kędzierzynie- Koźlu,
- Komenda Powiatowa Policji w Kędzierzynie- Koźlu,
- Sąd Rejonowy w Kędzierzynie- Koźlu,
- placówki służby zdrowia z terenu gminy Pawłowiczki,
- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Kędzierzynie- Koźlu.

W realizacji swoich działań wymienione podmioty powinny kierować się dobrem rodziny, a jej wspieranie traktować jako priorytet.

3. Adresaci Programu

Odbiorcami programu są:

1. Rodziny wykazujące niskie kompetencje w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych lub przeżywające trudności w ich realizowaniu, oraz rodziny, z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej,
2. Rodziny, w których wychowuje się dziecko, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które, powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.
3. Dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia i nie sprawuje należytej opieki, zagrożone niedostosowaniem społecznym,
4. Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.
5. Rodziny wspierające, których głównym zadaniem jest udzielenie pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

DIAGNOZA SPOŁECZNA

Gmina Pawłowiczki jest gminą wiejską. Według stanu na koniec października 2021 r. gminę zamieszkuje 7 249 osób. W ostatnich latach obserwuje się spadek liczby ludności gminy Pawłowiczki.

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 jest analiza danych statystycznych zawartych w sprawozdaniach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pawłowiczkach, Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej, analiza społeczna Gminy Pawłowiczki oraz roczne sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021. Dla potrzeb Programu opracowano kartę diagnostyczną według poniższego wzoru.

Tabela 1: Karta diagnostyczna Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Wyszczególnienie	2018r.	2019r.	2020r.	31.10. 2021r.
Liczba mieszkańców Gminy Pawłowiczki	7 527	7 422	7 283	7 249
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	234	280	250	235
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	117	116	117	102
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń wychowawczych	406	500	513	514
Liczba dzieci korzystających ze świadczenia „Dobry start”	778	787	769	-
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń „Za życiem”	-	1	-	-
Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego	16	16	32	21
Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny	14	106	106	63
Liczba dzieci korzystających z posiłków w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu”	62	7	7	19
Liczba dzieci, którym przyznano stypendium szkolne	26	23	25	12
Liczba dzieci z Gminy Pawłowiczki przebywających w pieczy zastępczej	6	6	11	8
Liczba rodzin z dziećmi	177	161	145	132
Liczba rodzin z problemami opiekuńczo- wychowawczymi	41	27	22	15
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	15	15	13	13
Liczba dzieci w pieczy zastępczej	6	6	11	8
Liczba dzieci powracających do rodziny biologicznej	3	-	-	-

Pod opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pawłowiczkach w roku 2021r. pozostawały 132 rodziny z dziećmi, co stanowi 56,17 % ogółu rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminie.

Analiza danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pawłowiczkach wskazuje, że liczba rodzin z dziećmi- beneficjentów pomocy oraz liczba rodzin doświadczających problemów opiekuńczo-wychowawczych utrzymuje się na stałym poziomie. Z doświadczeń pracowników socjalnych i asystenta rodziny wynika, że m.in. poprawa finansowa rodzin z dziećmi (w wyniku transmisji środków finansowych w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci), migracja rodzin przyczynia się do ich anonimowości. Powoduje to, że służby społecznej dowiadują się często o trudnościach rodziny w sytuacji kryzysu, nie mając możliwości podjęcia odpowiednio wcześniej działań profilaktycznych na rzecz zniwelowania skutków narastających problemów tj. przemoc, uzależnienia, bezradność opiekuńczo- wychowawcza. W okresie kilku ostatnich lat pracownicy GOPS zwrócili uwagę na zjawisko, jakim jest osiedlanie się na terenie gminy rodzin z dziećmi, które borykają się z problemami opiekuńczo- wychowawczymi. W związku z tym można stwierdzić, że poprawa sytuacji finansowej rodzin z dziećmi dotychczas korzystających ze wsparcia finansowego, nie rozwiązuje problemów, z jakimi te rodziny się borykają.

Rodzina dysfunkcyjna jest to rodzina, która nie spełnia swoich zadań względem dzieci. W takiej rodzinie na pierwszym miejscu zaspokajane są potrzeby rodziców, a nie dzieci. Zaburzona jest również

wieź emocjonalna między członkami rodziny- są osoby ważniejsze, którym pozostali członkowie rodziny muszą się podporządkować. Atmosfera w rodzinie jest pełna napięcia, zasady w niej panujące są narzucane. Nie można wyrażać swoich uczuć, myśli, pragnień.

Każda rodzina dysfunkcyjna naraża dziecko na szereg negatywnych emocji. Niejednokrotnie dzieci w takich rodzinach odbierane są jako balast dla rodziców, ograniczający ich swobodę. Wobec dzieci stosowane są surowe kary, nieadekwatne do stopnia przewinienia.

O rodzinie dysfunkcyjnej mówimy w sytuacji, w której:

1. Jedno lub oboje z rodziców uzależniło się od alkoholu lub innych substancji,
2. Występuje problem wykorzystywania seksualnego czyli taki, w której jedno lub oboje rodziców wykorzystuje seksualnie kogoś innego,
3. Jedno lub oboje z rodziców stosuje przemoc emocjonalną (szantaż, zastraszanie, ip.) wobec członków rodziny,
4. Jedno lub oboje z rodziców bije, maltretuje fizycznie kogokolwiek z członków rodziny (przemoc fizyczna),
5. Występuje przewlekła choroba, a osoba chora wini za swój stan zdrowia pozostałych członków rodziny i stawia siebie w centrum uwagi.

Podjmując rozważania na temat roli rodziny, należy zdawać sobie sprawę z aktualnych zagrożeń, jak na przykład rozwój cywilizacji. Postawy wielu osób nacechowane są lękiem przed przyszłością, rozczarowaniem. Wiele małżeństw się rozpada. Rodzice są zapracowani, nie zwracają uwagi na potrzeby dziecka, głównie emocjonalne. Najbardziej przez ten stan rzeczy cierpią dzieci, które pozostawione „same sobie” podejmują działania dewiacyjne, które prowadzą do niedostosowania społecznego.

Pracownicy socjalni i asystent rodziny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pawłowiczkach podejmują działania na rzecz rodzin, których przyczyną złego funkcjonowania jest nie tylko bezrobocie ale i takie czynniki jak: przemoc w rodzinie, alkoholizm, niepełnosprawność, długotrwała choroba. Wskazane powyżej dysfunkcje bardzo często prowadzą do powstania problemu bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Bezradność oznacza brak umiejętności sprawowania opieki nad dziećmi, brak kompetencji wychowawczych, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego.

Rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udziela wsparcia w szczególności w formie bezpośredniej pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Pomoc asystenta uwzględnia zarówno potrzeby rodziny jak i gotowość do realnego współdziałania. Indywidualna pomoc służy przede wszystkim rozwiązywaniu konkretnych problemów rodziny. Zadaniem asystenta rodziny jest przede wszystkim wskazanie osobom zagrożonym marginalizacją możliwości podejmowania sprawczych działań, zwiększenie poczucia wpływu na swoje życie oraz podwyższenie samooceny.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pawłowiczkach zatrudniony jest 1 asystent rodziny, który może prowadzić pracę jednocześnie z 15 rodzinami. Asystent przyznawany jest rodzinie na wniosek pracownika socjalnego, po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz dokonaniu analizy sytuacji rodziny. Praca z rodziną biologiczną prowadzona jest także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Rezultaty pracy z rodzinami zależą przede wszystkim od aktywności tych rodzin, woli włączenia się w realizację planu pracy, chęci wprowadzenia zmian w życiu rodzinnym. Wspólne działania asystenta i pracownika socjalnego mają na celu wypracowanie i utrwalenie zachowań mających wpływ na poprawę funkcjonowania rodziny oraz wzmocnienia więzi rodzinnych. Pracownicy dążą do tego, żeby rodziny zdobyły umiejętność samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

Objęcie rodziny pomocą asystenta nie zawsze prowadzi do odzyskania przez nią zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo- wychowawczych. W sytuacji, gdy pozostawienie

dziecka w rodzinie biologicznej stanowi zagrożenie dla jego bezpieczeństwa lub życia, koniecznym staje się odseparowanie go i umieszczenie w pieczy zastępczej. W pieczy zastępczej umieszczane są również dzieci osierocone.

Pieczka zastępcza może być sprawowana w formie rodzinnej (rodzina zastępcza, rodzinny dom dziecka) lub instytucjonalnej (placówki opiekuńczo-wychowawcze). W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go w pieczy po raz pierwszy zobowiązana jest do ponoszenia z tego tytułu wydatków, które procentowo wzrastają wraz z przedłużającym się okresem przebywania dziecka w pieczy zastępczej.

W 2017r. weszła w życie ustawa o wspieraniu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”. Jej przepisy dotyczą wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny, np. zapewnienie dostępu do informacji w zakresie rozwiązywań wspierających rodziny oraz kobiety w ciąży, jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w okresie prenatalnym rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Ustawa zakłada, także, że rodziny uprawnione mogą zostać objęte pomocą asystentów rodziny. Nowe rozwiązanie prawne zapewnia dostęp do poradnictwa w zakresie wspierania rodziny. W jego ramach można skorzystać ze wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej (w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych), a także poradnictwa w zakresie przewycięzania trudności w zakresie pielęgnacji i wychowaniu dziecka, dostępu do rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju. Wychowaniem przedszkolnym realizowanym w gminie Pawłowiczki w 6 oddziałach przedszkolnych objęte są dzieci w wieku 3-5 lat. Edukacja szkolna w gminie Pawłowiczki realizowana jest w 6 placówkach szkolnych: 4 zespoły szkolno-przedszkolne, 2 szkoły podstawowe. W placówkach oświatowych realizowanych jest szereg przedsięwzięć, które mają na celu pokazywanie młodemu pokoleniu wartości, jakimi powinno się kierować w życiu. Zwraca się uwagę na szkodliwość nadużywania alkoholu, środków psychoaktywnych, jak również neguje się zachowania przemocowe. Szczególnej formy usług wymagają małe dzieci.

W gminie Pawłowiczki liczba dzieci poniżej 3 roku życia wynosi 174 (stan na 31.10.2021r.). Niestety w gminie nie są zapewnione dla tych dzieci miejsca w żłobku publicznym ani w jednostce niepublicznej.

Ponadto na terenie gminy Pawłowiczki nie funkcjonują placówki wsparcia dziennego dla dzieci, takie jak świetlice środowiskowe. W 2 szkołach funkcjonują świetlice szkolne, ale nie są one powołane do realizacji działań o charakterze profilaktyczno-wychowawczych. Funkcje kulturalne spełnia Gminna Biblioteka Publiczna w Pawłowiczkach i jej filie, która organizuje spotkania artystyczne, zajęcia dla dzieci w formie półkolonii.

Obecnie obserwujemy pojawienie się w rodzinach wielu problemów i trudności, które niejednokrotnie prowadzą do destabilizacji i rozpadu więzi rodzinnych, co na pewno przyczynia się do rozwijania różnych form pomocowych. Profilaktyka rodzinna musi być rozumiana jako interdyscyplinarne działanie i wsparcie ze strony służb pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny.

W celu opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 dokonano analizy SWOT polegającej na usystematyzowaniu posiadanych informacji o danej sprawie na cztery grupy: słabe i mocne strony oraz szanse i zagrożenia.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Wykwalifikowana i doświadczona kadra w obszarze wspierania rodziny • zatrudnienie asystenta rodziny • zapewnienie w budżecie gminy środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny • dostępność bezpłatnego poradnictwa w Gminnym Punkcie Konsultacyjnym • doświadczenie i wiedza we wsparciu rodziny pracowników GOPS • działania na rzecz rodzin podejmowane przez placówki oświatowe • realizacja Karty Dużej Rodziny • dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników socjalnych, pedagoga i dzielnicowych • dostępność usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych rodzinom 	<ul style="list-style-type: none"> • brak grup samopomocowych i grup wsparcia • rosnące potrzeby w zakresie poradnictwa rodzinnego • niskie kompetencje wychowawcze rodziców i małe prawdopodobieństwo ich zwiększenia ze względu na ograniczenia potencjału (głównie u rodziców z niepełnosprawnością intelektualną lub zaniedbane środowisko) • niechęć rodzin do korzystania z pomocy zewnętrznej • utrzymujące się stereotypy, że sprawy rodzinne to sprawy prywatne • brak komunikacji • brak mieszkań chronionych i mała liczba lokali socjalnych • brak świetlicy socjoterapeutycznej i klubów młodzieżowych • ograniczony dostęp do psychiatrii dziecięcej
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • rosnąca świadomość społeczna na przypadki krzywdzenia lub zaniechania opieki nad dziećmi • kierowanie pomocy do konkretnych adresatów • możliwość pozyskania środków finansowych zewnętrznych • organizowanie dzieciom czasu wolnego • zapewnienie opieki nad dziećmi do 3 lat 	<ul style="list-style-type: none"> • zatracanie rodzinnych wartości • osłabienie się funkcji opiekuńczej i wychowawczej rodziny • nasilenie się zjawisk patologicznych (przemoc, uzależnienia, łamanie norm prawnych) • emigracja zarobkowa rodziców • napływ rodzin z problemami opiekuńczo- wychowawczymi • przerzucanie odpowiedzialności za wychowanie dzieci na szkoły i instytucje • wzrost wydatków gminy związanych z pobytem dzieci w pieczy zastępczej • wypalenie zawodowe pracowników • zagrażające i aspołeczne formy spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież • rosnące potrzeby w zakresie leczenia psychiatrycznego i uzależnień dzieci i młodzieży

Możliwe zagrożenia, które ograniczają lub uniemożliwiają osiągnięcie założonych efektów Gminnego Programu Wspierania Rodziny:

1. Niechęć rodzin do podjęcia współpracy z asystentem rodziny, która może przejawiać się brakiem podejmowania działań ze strony poszczególnych członków rodziny niezbędnych do realizacji opracowanego wspólnie planu pracy z rodziną, która ma na celu poprawę funkcjonowania w środowisku.
2. Brak wystarczających środków finansowych na realizację zadania może uniemożliwić:
 - w pełnym zakresie asystentowi rodziny podnoszenie kwalifikacji,
 - zatrudnianie specjalistów (psychologa, pedagoga, logopedy, prawnika) a tym samym poszerzenie zakresu ich usług,
 - powołanie rodzin wspierających i pokrycie ich wydatków związanych ze wsparciem udzielanym rodzinom w trudnościach opiekuńczo- wychowawczymi.

CELE I ZADANIA PROGRAMU

Zgodnie z art.2 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej „, wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.” Katalog tych działań stanowi podstawę do stworzenia i realizacji Programu.

Cel Główny – *Skuteczne wspieranie rodzin z dziećmi w przywracaniu im zdolności do prawidłowego pełnienia ich funkcji, tak aby umożliwiły one utrzymanie dziecka w rodzinie bądź jego powrót do rodziny.*

Cel 1 szczegółowy: *Wspieranie funkcjonowania rodziny w sferze socjalno- bytowej*

Zakładane rezultaty: Rodziny mające trudności w zaspokajaniu potrzeb finansowych będą na bieżąco monitorowane przez pracowników socjalnych w zakresie wykorzystania przyznanych świadczeń. Zakłada się, że kompleksowa diagnoza sytuacji rodzin i praca socjalna doprowadzą do sytuacji, w której rodziny będą potrafiły prawidłowo wykorzystać własne zasoby i możliwości.

Zadania do realizacji:

Lp.	Zadania	Wskaźniki realizacji zadań	Realizatorzy
1.	Diagnozowanie potrzeb i problemów rodzin	liczba zdiagnozowanych rodzin	GOPS szkoły
2.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo- wychowawczej	- liczba monitorowanych dzieci w rodzinie dotkniętej sytuacją kryzysową - liczba uruchomionych procedur Niebieska Karta	GOPS, sąd rodzinny, szkoły
2.	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dzieci i rodzin	- liczba i formy udzielonej pomocy - wysokość przyznanych świadczeń	GOPS
3.	Zapewnienie dostępu do lokali socjalnych rodzinom zagrożonych wykluczeniem społecznym	liczba rodzin, które otrzymały lokal socjalny	UG
4.	Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej - wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	GOPS

Cel 2 szczegółowy: Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży

Zakładane rezultaty: Realizacja programów profilaktycznych podniesie świadomość wśród dzieci i młodzieży na temat zagrożeń i uzależnień. Prowadzenie w gminie placówek wsparcia w postaci świetlic przyszkolnych oraz zapewnienie wsparcia specjalistycznego wpłynie na wzrost kompetencji społecznych dzieci z rodzin z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wsparcie materialne ma wpłynąć na zapewnienie dzieciom realizacji ich potrzeb edukacyjnych.

Zadania do realizacji:

Lp.	Zadania	Wskaźniki realizacji zadań	Realizatorzy
1.	Prowadzenie programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży	liczba zorganizowanych programów	szkoły biblioteka publiczna GKRPA
2.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego (świetlic)	- liczba świetlic - liczba dzieci uczęszczających do tych placówek	szkoły
3.	Organizowanie bezpłatnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży	- liczba i rodzaje form wypoczynku - liczba dzieci korzystających	biblioteka publiczna GKRPA
4.	Zapewnienie wsparcia specjalistycznego dla dzieci i młodzieży	- liczba specjalistów - liczba dzieci objętych wsparciem	szkoły Gminny Punkt Konsultacyjny

Cel 3 szczegółowy: Rozwijanie systemu wsparcia rodziny

Zakładane rezultaty: W wyniku realizacji zadań rodziny otrzymają wsparcie, które ma się przyczynić do ograniczenia dysfunkcji rodziny. Zakłada się, że wzmocnione zostaną kompetencje opiekuńczo-wychowawcze rodziców. W przypadku dzieci umieszczonych w pieczy wsparcie rodzin może umożliwić im powrót do rodziny biologicznej.

Zadania do realizacji:

Lp.	Zadania	Wskaźniki realizacji zadań	Realizatorzy
1.	Zatrudnianie asystenta rodziny	- liczba rodzin i dzieci objętych wsparciem asystenta - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta w ramach ustawy „Za życiem” - liczba dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej	GOPS
2.	Zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego	- liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego - liczba osób korzystających z poradnictwa	UG, szkoły
3.	Rozwijanie systemu wsparcia rodzin poprzez promowanie usług rodzin wspierających	rozpowszechnienie idei rodzin wspierających	UG, GOPS
4.	Prowadzenie form pracy zwiększających kompetencje rodziców/ opiekunów	- liczba i rodzaj prowadzonych działań na rzecz rodziców -liczba rodziców/opiekunów uczestniczących w zajęciach	szkoły, sąd rejonowy
5.	Zapewnienie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych	liczba dzieci objętych usługami	GOPS

Cel 4 szczegółowy: Wspieranie kadr zajmujących się pomocą na rzecz rodziny

Zakładane rezultaty: W wyniku realizacji zadań wzrosną kompetencje osób pracujących w obszarze wspierania rodziny oraz zwiększy się skuteczność niesionej im pomocy. Polepszy się jakość

podejmowanych działań na rzecz rodziny oraz wzrośnie poczucie efektywności osób profesjonalnie zajmujących się pomaganiem.

Zadania do realizacji:

Lp.	Zadania	Wskaźniki realizacji zadań	Realizatorzy
1.	Szkolenia osób pracujących w obszarze wspierania rodziny	liczba szkoleń	GOPS
2.	Współpraca służb pracujących z rodziną i dzieckiem	liczba kontaktów	GOPS, sąd rejonowy szkoły, PCPR

Zakładanym efektem programu jest zbudowanie na miarę możliwości zasobów gminy Pawłowiczki zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, dzięki ścisłej współpracy instytucji działających na rzecz rodzin. Zintegrowane działania przyczynią się do zminimalizowania negatywnych skutków sytuacji kryzysowych w rodzinach, poprawy ich funkcjonowania, jednocześnie zapobiegając umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

MONITORING PROGRAMU

Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pawłowiczkach. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje pozwalające na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby, pozwolą na wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Wskazana jest systematyczna współpraca pomiędzy instytucjami w celu zapewnienia prawidłowego wypełnienia zadań.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 jest dokumentem otwartym i długofalowym. Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę jego skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korekcyjnych. Zebrane informacje dostarczą podstaw do planowania działań na lata następne.

Monitorowanie Programu odbywać się będzie poprzez analizę wykonania zakładanych celów w postaci sprawozdania rzeczowo- finansowego, który zostanie przedstawiony przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pawłowiczkach w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy Pawłowiczki.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

W realizacji działań Programu stosowane będą mechanizmy finansowe pozwalające na jak najbardziej skuteczne i pełne wykorzystanie założonych celów. Szczególne znaczenie ma zaangażowanie środków pochodzących z różnych źródeł, takich jak: budżet gminy, fundusze zewnętrzne tj. programy i konkursy. Planowanie wydatków na poszczególne działania może być dokonywane corocznie, po uzyskaniu informacji o wielkości środków przyznanых na dany rok.

Niniejszy dokument został przygotowany przez:
Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Pawłowiczkach

